

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

12. An absolutio sacramentalis data ab excommunicato vitando, sit
valida? Et an hoc intelligatur, si confessio, & absolutio sit de peccatis
venialibus tantum? Et an Sacerdos v. g. qui in Hispania est ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

confessionibus de venialibus tantum suspendere, quicquid sit de foro externo.

4. Nota etiam cum Granado *loc. cit.* quod qui conficitur sola venialia, si habeat aliquod mortale non confessum; quod tamen oblitus est, & propterea credat se non habere indirectè, ab illo remanere absolutum, etiam si Confessarius sit simplex Sacerdos, debet tamen postea hoc peccatum cum legitimo Confessario confiteri.

RESOL. XI.

An nominatim excommunicatus possit valide absolvere a venialibus? Ex part. 5. tractatu 9. Resolution. 84.

1. Affirmativè respondet Vasquez in 3. part. tom. 4. q. 93. art. 1. dub. 6. n. 8. quia Sacerdos jure divino habet jurisdictionem, & materiam applicatam respectu venialium; sed omnino verius est, per se loquendo, non valere, pro quo suppono quod supra suo loco ostendimus, omnino verius esse jurisdictionem respectu etiam venialium jure Ecclesiastico Sacerdotibus competere, quam jurisdictionem Ecclesia possit suspendere; suspendisse autem ex eo patet, quod suspendit jurisdictionem nominatim excommunicati, & ita docet Præpositus in 3. p. q. 2. dub. 3. n. 49. cui adde Raynaudum de nomin. p. 2. c. 2. n. 23. & Avilam 2. p. c. 6. disp. 3. dub. 1. concl. 3. sed sententiam affirmativam Vasquez puto etiam probabilem esse.

RESOL. XII.

An absolutio sacramentalis data ab excommunicato vitando sit valida?

Et an hoc etiam intelligatur, si confessio, & absolutio de peccatis venialibus tantum sit?

Et an Sacerdos, v. g. qui in Hispania est nominatim excommunicatus, vel notorius Clerici percussor, si in Sicilia venit, ubi hoc ignoratur, & confertur sibi beneficium Parochiale, confessiones, quas audit, an valida sint; nam talis titulus præsumptus, & communit error facti, conferunt jurisdictionem? Ex p. 10. tr. 15. & Misc. 5. Ref. 14.

1. Novissimè tanquam probabilem affirmativam sententiam tenet Petr. Marchant in Tribu. Sacram. tom. 3. p. 1. tr. 4. tit. 1. sect. 1. q. 10. d. 1. ubi sic ait: Tenet Victoria de excommunicatione d. 312. alias 313. validam esse absolutionem datam à Sacerdote excommunicato majori excommunicatione etiam denunciato, & notorio percussore Clerici. Cujus ratio est. Quia etsi multa jura vident ne Sacerdos excommunicatus absolvat, vel confessiones audiat, nullum tamen Jus expressè absolutionem irritat, & nullum ex parte absolutionis declarat. Unde etsi denuntiatus vitandus in omni exercitio jurisdictionis declaretur in Constitut. Mart. V. Nullum tamen est verbum, quod irritet absolutionem ab eo datam, etsi ex parte penitentis ratione peccati mortalis, quod incurrit hoc ipso, quo sciens, & volens à vitando sacramenta suscipit, absolutio sit invalida. Unde probabilem judico etiam in praxi Victorie opinionem, & si Petrus confiteretur Paulo suo pastori excommunicato, & notorio percussori Clerici, vel publicè, & nominatim denunciato (quam tamen ignoraret publicè, & nominatim denuntiatum, vel Clerici percussorem, eo quod fortè à Parochia tunc absol-

set) & ab ea absolvetur, non condemnare eum ad iterandam confessionem, sed judicare absolutionem validam. Ratio mea est conformiter ad eam, quam adfert Victoria. Quia re vera non obstante excommunicatione talis pastor non est privatus pastoralis beneficio; cui cum ex natura sua annexa sit jurisdictione in oves proprias quandiu non privatur beneficio pastoralis, tandiu non privatur jurisdictione, sed prohibetur tantum jurisdictionem exercere. Quod amplius demonstro: excommunicatio enim est juris contentiosi, sicque jurisdictione fori externi privat, non autem jurisdictione fori interni, quod maxime ad Deum spectat ut postea dicetur. Quod verò excommunicatio prohibeat usum jurisdictionis, & privet excommunicatum licita executione jurisdictionis fori interni, & secreti penitentia, est: quia ista jurisdictione non exercetur nisi signis, & actionibus externis, quas, quia externa sunt, potest Ecclesia prohibere, & ita philosophandum erit de quocumque excommunicato jurisdictionem sive ordinariam, sive delegatam habere. Nec video quid possit opponi, quod contrarium convincat: Quod enim dicitur excommunicatum denunciatum ab Ecclesia non tolerari, dicendum, non tolerari quoad licitum usum, & exercitium administrationis sacramentorum, & idèd peccare, imò aliam penam irregularitatis pro multa incurere si faciat, non verò quoad jurisdictionem fundamentalem, à qua validatur actus.

2. Nec obstat, quod actus jurisdictionis externa, ut sententia, & alia facta ab excommunicato in foro externo invalidentur; Id enim fit, quia tota jurisdictione illa, sicut & ejus exercitium pertinet ad forum externum; jurisdictione autem fori sacramentalis per se pertinet ad forum internum, etsi habeat externos actus necessariò conjunctos. Et addo ad confirmationem hujus, quia excommunicatio, & suspensio sunt diversæ censuræ, quæ se invicem non includunt; atqui suspensio ab officio, cui est annexa jurisdictione hoc singulariter habet quod suspendat jurisdictionem: ergo excommunicatio per se id non facit.

3. Dices, Denunciatio id facit.

Respond. Denunciationem pro certo suspendere à licito exercitio jurisdictionis, hoc ultimum autem de ablatione, jurisdictionis aliquo clato textu probari deberet; pænæ enim stricte sunt interpretanda.

4. Petes: Hac sententia posita quæ erit distinctio inter vitandum excommunicatum, & non vitandum?

5. Respond. Hæc distinctio erit, quod à vitando scienter nemo sacramenta accipere possit, possit verò à non vitando: Neque enim Constitutio Martini V. data est in favorem excommunicatorum, sed in favorem Fidelium, ne anxietatibus multis intricarentur. Et vitatio, quæ per illam demandata est pro duobus generibus excommunicatorum, nimirum denunciatorum, & notiorum percussorum Clerici decreta est in excommunicatorum horrorem, & pœnam, & in Fidelium terrorem, supposita notitia & scientia quæ ex denunciatione, & notorietate percussoris Clerici procedit: Posita tamen inculpa ignorantia alicujus Fidelis, non est verisimile quod ab ignorante sit ille quantumvis publicè denunciatus, vel notorius percussor Clerici vitandus sub peccato mortali, & consequenter cum ex parte sua non peccet petendo absolutionem, probabiliter ex fundamētis adjunctis puto ejusmodi validè absolutum. Hæc deduxi latius ob casus occurrentes in animarum solatium: Hæc est enim hujus sæculi miseranda conditio; ut excommunicatus etiam denuncia-

tus nominatim Romæ (ut vidi ad valvas S. Petri) vel etiam ob percussione Clerici, non obstante ista denunciatione, & notitia percussione Clerici audeat confessiones ad se recurrentium audire, & cum accedentes idiotæ, & simplices sint, vel minus versati in istis confidenter accedunt, nec vitandos sciunt. Cum itaque (ut ex rationibus adductis patet) fundamentalis jurisdictionis respectu absolutionis per excommunicationem simplicem (exclusis aliis pœnis) non videatur ablata, non video cur Absolutio annullatur. Hæc interim subijcio prudentum iudicio, & Ecclesiæ, alteram autem sententiam Doctorum communi vestigio magis tritam, tanquam securiore sequor, alteram tanquam non improbabilem propolui. Hucusque Marchant.

6. Sed ego puto prorsus non esse recedendum à negativa sententia, & contra Victoriam vide Hieronymum Llamas in Summa, p. 1. cap. ... quest. 15. qui falsam ejus sententiam vocat; est enim contra communem Doctorum opinionem teste Coninch. de Sacram. disp. 4. dub. 10. num. 99. Sayro de Cens. lib. 2. cap. 6. n. 6. Castro Palao tom. 6. d. 2. punct. 13. n. 9. Marco Serio concivi nostro viro quidem docto, tom. 2. de officio Parochi, disput. 1. dist. unica, quest. 11. num. 1. & aliis; dicendum est igitur cum Avila de Cens. part. 2. cap. 6. disp. 3. dub. 1. concl. 3. Quòd si Sacramentum pœnitentiæ administraretur ab excommunicato non tolerato extra articulum necessitatis, erit nullum.

7. Probatur; nam talis Sacerdos extra casum necessitatis vel nullam habet jurisdictionem, vel ut propriis dicam habet eam impeditam, & ligatam; ergo, Et hanc conclusionem intelligo etiam de confessione venialium, nam ad absolvendum à venialibus etiam requiritur jurisdictionis, & hæc datur ab Ecclesiæ, & per consequens, potest tolli, vel ligari ab ipsa Ecclesiæ, nam res per eandem causas dissolvitur, per quas nascitur. Hinc sequitur, quod licet aliquis cum ignorantia invincibili confiteatur hujusmodi Sacerdoti, confessio erit nulla, & veritate comperta, erit necessariò iteranda, & loquor de confessione mortalium. Hoc autem corollarium intelligitur quando ignorantia est particularis hujus, vel illius pœnitentis, secus si sit ignorantia communis, & talis Sacerdos habeat aliqualem titulum, v. g. Sacerdos qui in Hispania est nominatim excommunicatus, & denunciatus, vel notorius percussor Clerici venit in Siciliam, ubi hoc ignoratur, & confertur sibi beneficium parochiale, confessiones quas audit valide sunt. Quicquid in contrarium asserat Palatius in 4. dist. 17. disp. 7. col. 12. Probatur, nam titulus præsumptus, & communis error facti conferunt jurisdictionem, ut ait Cajetan. in Summ. verbo absolutionis impedimenta, & verbo confessionis iteratio. Navarr. cap. 9. n. 4. & alij Auctores qui fundantur in l. Barbarius, ff. de offic. Prætoris.

8. Secundò, nam in hoc casu potius præsumendum est quod Ecclesiæ vult prospicere communitati & salutem Fidelium dando jurisdictionem huic Sacerdoti, quam punire illum cum tanto detrimento Fidelium.

RESOL. XIII.

An Sacerdos suspensus valide absolvat? Ex part. 5. tract. 10. Ref. 52.

Sup. hoc in §. 1. Ref. 1. post seq. prope finem §. penult. & in §. 1. Negativè respondet Sotus in 4. dist. 22. quest. 1. artic. 5. conc. 2. & dist. 18. q. 3. art. 3. dicens absolutionem datam à suspensò esse nullam. Sed meritò hanc sententiam ex ejusdem fa-

milia refellit Victoria in Summ. de Clavib. n. 227. ne §. ult. de & Cajetan. in 3. punct. q. 82. artic. 9. Vide etiam Navarrum cap. 9. num. 7. quia si talis Sacerdos ante habebat jurisdictionem, valida est ejus absolutio, ut aperte patet ex Extravag. ad evitanda, & ita hanc sententiam docet etiam Ludovic. à Cruz in Bulla Cruc. disp. 1. cap. 2. dub. 18. n. 7.

RESOL. XIV.

An Sacramentum Pœnitentiæ ministratum à Sacerdote interdictò sit nullum, & ejus absolutio invalida? Ex quo aliqua alia inferuntur circa hoc? Ex p. 5. tract. 10. Ref. 62.

§. 1. Affirmativè respondet Phil. Faber de cens. in 4. sent. dist. 15. q. 1. disp. 5. cap. 1. n. 23. quia privatio ministerij hujus Sacramenti non est privatio potestatis Ordinis; ergo jurisdictionis, quia nulla alia adest potestas, ut patet; censura autem Ecclesiastica, ut supra diximus, & ipse Suarez falsus est, non privant potestate Ordinis, sed jurisdictionis. Cum ergo in tali administratione sit carentia potestatis, & jurisdictionis, nulla est absolutio quòd si aliquis bona fide accedat ad Sacerdotem interdictum, & ab illo absolvatur, dicendum est sicuti in aliis casibus, in quibus sit defectus ex parte Sacerdotis: ut si quis baptizetur ab aliquo sine intentione debita; in his autem casibus dicimus esse absolutum, non quidem vi Sacramenti, quòd nullum est, sed ex pia & misericordi clementia Dei. Ita Faber.

2. Sed ego contrariam sententiam teneo, quia interdictum non privat potestate Ordinis & jurisdictionis, sed impedit ulum licitum illius, nec aliud colligi potest ex iuribus allatis. Solum potest obijci, quòd personaliter interdictus æquiparatur excommunicato, ut supra dictum est, à quo certum est auferri omnino ulum jurisdictionis si denunciatus & non toleratus sit; atque ita absolutionem sacramentalem ab eo collatam esse invalidam. Huic soli objectioni responderi potest æquiparari præcisè quoad hoc, quòd est esse utriusque prohibitum ulum activum hujus Sacramenti, atque ita uterque peccabit illud ministrando, non tamen quantum ad ablationem jurisdictionis & invaliditatem Sacramenti, cum hoc non reperitur in jure expressum de interdicto sicut de excommunicatione. Quòd si urgeas, personaliter interdictus non potest valide absolvi: ergo nec absolvere. Patet antecedens ex supradictis. Respondetur esse disparem rationem, quia invaliditas absolutionis receptæ ab interdicto non provenit ob defectum jurisdictionis in absolvente, sed defectu debite dispositionis, quia cum peccat recipiendo illam, reddit eam invalidam; invaliditas verò absolutionis lata ab interdicto ex nullo capite provenire potest; & ita valida est, quia peccatum quòd committit conferendi absolutionem, non potest illam invalidare; & ex alia parte interdictum non absorbet jurisdictionem. Hæc Cornejo in 3. p. tr. 5. de interd. §. 1. disp. 2. dub. 3. q. 4.

RESOL. XV.

An irregularis valide absolvat? Idem dicendum est de interdictò, & suspensò. Et an pœnitens graviter peccet petens absolutionem ab eo irregulari, quem scit illam non posse conferre nisi gravi peccato, & ponat obicem, ita ut absolutio sit invalida? Et

Sup. hoc in Ref. præterita magis late, & in alio §. ejus annor.

Sup. hoc lege doctrinam Refo. & §. not. seq.

Sup. hoc in tom. 3. tr. 1. Ref. 4. §. penult. & in Refo. §. 1. & supra in tr. 3. Ref. 20. signanter in §. 1. & in aliis §. confirmantibus & contravenientibus doctrinam præcitati §.